

Cuprins

Cuvânt-înainte	XV
Listă de abrevieri	XVII
Capitolul I. Dreptul securității sociale – ramură distinctă a sistemului de drept român	1
Secțiunea 1. Securitatea socială – noțiuni introductive	1
§1. Noțiunea de securitate socială	1
§2. Definiția și obiectul dreptului securității sociale	8
2.1. Definiția ramurii dreptului securității sociale	8
2.2. Obiectul dreptului securității sociale	10
§3. Principiile dreptului securității sociale	12
3.1. Definirea noțiunii de principiu.....	12
3.2. Principiile de drept.....	12
§4. Izvoarele dreptului securității sociale	18
Secțiunea a 2-a. Dreptul securității sociale și celelalte ramuri de drept	22
§1. Considerații introductive	22
§2. Dreptul constituțional și Dreptul securității sociale.....	22
§3. Dreptul administrativ și Dreptul securității sociale	23
§4. Dreptul securității sociale și Dreptul muncii	23
§5. Dreptul financiar și Dreptul securității sociale	25
§6. Dreptul familiei și Dreptul securității sociale	25
§7. Dreptul securității sociale și Dreptul comercial.....	26
§8. Dreptul penal, Dreptul procesual penal și Dreptul securității sociale.....	26
§9. Dreptul civil, Dreptul procesual civil și Dreptul securității sociale.....	27
Capitolul II. Asigurările de sănătate.....	28
Secțiunea 1. Asigurările sociale de sănătate. Noțiune. Trăsături	28
Secțiunea a 2-a. Obiectivele și principiile asigurărilor sociale de sănătate	29
Secțiunea a 3-a. Persoanele asigurate.....	30
Secțiunea a 4-a. Drepturile și obligațiile asiguraților	35
§1. Contractul-cadru	35
§2. Drepturile asiguraților.....	36
§3. Obligațiile asiguraților.....	37
Secțiunea a 5-a. Servicii medicale suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.....	38
§1. Servicii medicale profilactice	38
§2. Servicii medicale curative.....	39
§3. Medicamente, materiale sanitare, dispozitive medicale, tehnologii și dispozitive asistive și alte mijloace terapeutice	40
§4. Servicii medicale de îngrijiri la domiciliu și alte servicii speciale	43

§5. Servicii medicale acordate asiguraților pe teritoriul altor state.....	43
Secțiunea a 6-a. Servicii medicale care nu sunt suportate din Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.....	43
Secțiunea a 7-a. Finanțarea serviciilor medicale, a medicamentelor și dispozitivelor medicale, tehnologiilor și dispozitivelor asistive.....	45
§1. Constituirea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	45
§2. Utilizarea și administrarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	54
Secțiunea a 8-a. Organizarea caselor de asigurări de sănătate	54
Secțiunea a 9-a. Cardul european de asigurări sociale de sănătate.....	57
Secțiunea a 10-a. Cardul național de asigurări sociale de sănătate	58
Secțiunea a 11-a. Asigurările voluntare de sănătate.....	59
Secțiunea a 12-a. Contractul de asigurare voluntară de sănătate.....	61
Secțiunea a 13-a. Persoanele asigurate pentru concedii și indemnizații de asigurări sociale de sănătate.....	62
§1. Regimul juridic al persoanelor asigurate pentru concedii și indemnizații de asigurări de sănătate.....	62
Secțiunea a 14-a. Concediul și indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă.....	66
Secțiunea a 15-a. Concediile și indemnizațiile pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă	69
Secțiunea a 16-a. Concediul și indemnizația de maternitate	71
Secțiunea a 17-a. Concediul și indemnizația pentru îngrijirea copilului bolnav.....	72
Secțiunea a 18-a. Concediul și indemnizația pentru îngrijirea pacientului cu afecțiuni oncologice.....	73
Secțiunea a 19-a. Concediul și indemnizația de risc maternal	74
Secțiunea a 20-a. Alte dispoziții privind indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate	75
Secțiunea a 21-a. Concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor	77
Secțiunea a 22-a. Concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 7 ani.....	87
Capitolul III. Asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale.....	90
Secțiunea 1. Noțiunea și principiile asigurării pentru muncă și boli profesionale	90
Secțiunea a 2-a. Raporturile de asigurare și riscurile asigurate.....	91
Secțiunea a 3-a. Obiectivele asigurării	92
Secțiunea a 4-a. Contribuțiile de asigurări pentru accidente de muncă și boli profesionale.....	93
Secțiunea a 5-a. Prestații și servicii de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.....	93
§1. Enumerare.....	93
§2. Prestații și servicii pentru investigare, diagnosticare medicală, reabilitare medicală și recuperarea capacității de muncă.....	94
§3. Prestații și servicii pentru reabilitare și reconversie profesională.....	96
Secțiunea a 6-a. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă.....	97

Secțiunea a 7-a. Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și indemnizația pentru reducerea timpului de muncă	98
Secțiunea a 8-a. Compensații pentru atingerea integrității	98
Secțiunea a 9-a. Despăgubiri în caz de deces	99
Secțiunea a 10-a. Rambursări de cheltuieli	99
Secțiunea a 11-a. Comunicarea și constatarea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale	100
Secțiunea a 12-a. Prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale	101
Secțiunea a 13-a. Organizarea sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	102
Secțiunea a 14-a. Jurisdicția asigurărilor pentru accidente de muncă și boli profesionale	104
Capitolul IV. Sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă	105
Secțiunea 1. Dispoziții generale	105
Secțiunea a 2-a. Concepte privind piața muncii	106
Secțiunea a 3-a. Clasificarea ocupațiilor	107
Secțiunea a 4-a. Categori de beneficiari	109
Secțiunea a 5-a. Categori de asigurați	109
Secțiunea a 6-a. Bugetul asigurărilor pentru șomaj	112
Secțiunea a 7-a. Persoanele care beneficiază de indemnizația de șomaj	114
Secțiunea a 8-a. Indemnizația de șomaj	115
Secțiunea a 9-a. Data de la care se dobândește dreptul la indemnizația de șomaj	118
Secțiunea a 10-a. Obligațiile beneficiarilor de indemnizație de șomaj	119
Secțiunea a 11-a. Măsuri pentru prevenirea șomajului	123
Secțiunea a 12-a. Creșterea șanselor de ocupare a persoanelor în căutarea unui loc de muncă	124
Secțiunea a 13-a. Stimularea angajatorilor pentru încadrarea în muncă a șomerilor	125
Secțiunea a 14-a. Promovarea participării pe piața muncii a tinerilor cu risc de marginalizare socială	131
Capitolul V. Sistemul public de pensii	133
Secțiunea 1. Contextul reformei actuale a sistemului de pensii	133
§1. Premisele reformei	133
§2. Obiectivele reformei	136
Secțiunea a 2-a. Legea nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii, expresie a reformei pensiilor în România	139
§1. Principiile sistemului public de pensii	139
§2. Asigurații sistemului public de pensii	140
§3. Declarația nominală de asigurare	141
§4. Contractul de asigurare socială	145
§5. Stagiul de cotizare	147
§6. Bugetul asigurărilor sociale de stat	149

§7. Contribuția de asigurări sociale	151
§8. Baza lunară de calcul.....	155
§9. Calculul și plata contribuțiilor de asigurări sociale.....	164
§10. Pensile	166
10.1. Noțiunea de pensie și categorii de pensii.....	166
10.2. Categorii de pensii	166
10.3. Pensia pentru limită de vârstă.....	167
10.4. Pensia anticipată	179
10.5. Pensia de invaliditate	181
10.6. Pensia de urmaș	185
10.7. Calculul pensiei	187
10.8. Stabilirea și plata pensiilor.....	195
§11. Alte prestații de asigurări sociale.....	202
§12. Jurisdicția asigurărilor sociale	204
Capitolul VI. Fondurile de pensii administrate privat – Pilonul II de pensii	206
Secțiunea 1. Generalități privind sistemul de pensii administrate privat	206
Secțiunea a 2-a. Fondul de pensii private.....	207
Secțiunea a 3-a. Autorizarea schemei de pensii private și a fondului de pensii	208
Secțiunea a 4-a. Investițiile fondului de pensii.....	211
Secțiunea a 5-a. Participanții fondului de pensii private	218
Secțiunea a 6-a. Contribuția la fondul de pensii.....	221
Secțiunea a 7-a. Conturile participanților.....	222
Secțiunea a 8-a. Pensia privată.....	224
Secțiunea a 9-a. Provizioane tehnice și garanții reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară	224
Secțiunea a 10-a. Supravegherea specială.....	226
Secțiunea a 11-a. Administrarea specială.....	227
Secțiunea a 12-a. Răspunderea juridică.....	228
§1. Răspunderea civilă.....	228
§2. Răspunderea administrativă.....	228
§3. Răspunderea contravențională	229
§4. Răspunderea penală	232
Capitolul VII. Pensiile facultative	234
Secțiunea 1. Considerații introductive	234
Secțiunea a 2-a. Înființarea societăților de pensii, autorizarea și retragerea autorizației administratorilor	235
Secțiunea a 3-a. Înființarea, autorizarea și retragerea autorizației fondurilor de pensii facultative	247
Secțiunea a 4-a. Supravegherea specială.....	249
Secțiunea a 5-a. Administrarea specială.....	250
Secțiunea a 6-a. Transferurile între fondurile de pensii facultative.....	252
Secțiunea a 7-a. Participanți și contribuții.....	252
Secțiunea a 8-a. Conturile participanților și evaluarea activelor	254
Secțiunea a 9-a. Investițiile fondurilor de pensii facultative	256

Secțiunea a 10-a. Pensiile facultative și plata acestora.....	262
Secțiunea a 11-a. Interdicții.....	263
Secțiunea a 12-a. Răspunderea juridică.....	264
§1. Răspunderea civilă.....	264
§2. Răspunderea administrativă/disciplinară	264
§3. Răspunderea contravențională	265
§4. Răspunderea penală	269
Capitolul VIII. Sistemul pensiilor militare de stat.....	270
Secțiunea 1. Generalități	270
Secțiunea a 2-a. Noțiuni introductive privind pensiile de serviciu ale militarilor	271
Secțiunea a 3-a. Principiile sistemului pensiilor militare de stat	273
Secțiunea a 4-a. Sistemul pensiilor militare de stat.....	275
§1. Pensia de serviciu	275
§2. Calculul pensiei militare de stat.....	285
§3. Pensia de invaliditate	293
§4. Pensia de urmaș	296
§5. Indexarea și actualizarea pensiilor.....	297
§6. Stabilirea și plata pensiilor.....	300
Secțiunea a 5-a. Alte drepturi de asigurări sociale	306
Secțiunea a 6-a. Răspunderea juridică.....	308
Secțiunea a 7-a. Jurisdicția în sistemul pensiilor militare de stat	308
Capitolul IX. Alte categorii de pensii de serviciu.....	310
Secțiunea 1. Pensiile de serviciu ale judecătorilor, procurorilor și personalului de specialitate asimilat	310
Secțiunea a 2-a. Pensiile de serviciu ale personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice	315
Secțiunea a 3-a. Pensiile de serviciu ale membrilor corpului diplomatic și consular al României.....	325
Secțiunea a 4-a. Pensiile de serviciu ale funcționarilor publici parlamentari.....	328
§1. Noțiuni introductive.....	328
§2. Regimul juridic al pensiilor funcționarilor publici parlamentari	329
Secțiunea a 5-a. Pensiile de serviciu ale personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă.....	333
§1. Noțiuni introductive.....	333
§2. Regimul juridic al pensiei de serviciu al personalul aeronautic civil navigant profesionist	336
Secțiunea a 6-a. Pensia de serviciu a personalului Curții de Conturi	338
§1. Noțiuni introductive.....	338
§2. Regimul juridic al pensiei personalului Curții de Conturi	340
Capitolul X. Sistemul național de asistență socială.....	345
Secțiunea 1. Prezentare generală.....	345

Secțiunea a 2-a. Principiile generale ale sistemului național de asistență socială	346
Secțiunea a 3-a. Sistemul de beneficii de asistență socială	348
§1. Definirea și clasificarea beneficiilor de asistență socială	348
§2. Categorii de beneficii de asistență socială	350
§3. Administrarea beneficiilor de asistență socială	351
§4. Noțiuni specifice sistemului de beneficii de asistență socială	353
Secțiunea a 4-a. Sistemul de servicii sociale	355
§1. Definirea și clasificarea serviciilor sociale	355
§2. Beneficiarii și furnizorii de servicii sociale	356
§3. Organizarea și administrarea serviciilor sociale	360
§4. Procesul de acordare a serviciilor sociale	364
Secțiunea a 5-a. Măsuri integrate de asistență socială	367
§1. Prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială	367
§2. Asistența socială a copilului și a familiei	373
§3. Asistența socială a persoanelor cu dizabilități	376
§4. Asistența socială a persoanelor vârstnice	379
§5. Îngrijirea de lungă durată	381
Secțiunea a 6-a. Personalul din sistemul de asistență socială	383
Secțiunea a 7-a. Finanțarea asistenței sociale	385
§1. Finanțarea beneficiilor de asistență socială	385
§2. Finanțarea serviciilor sociale	386
Secțiunea a 8-a. Contractarea serviciilor sociale	390
Secțiunea a 9-a. Răspunderea juridică	391
Secțiunea a 10-a. Jurisdicția asigurărilor sociale	392
Capitolul XI. Venitul minim de incluziune. Serviciile sociale.	
Cantinele de ajutor social	393
Secțiunea 1. Aspecte generale	393
Secțiunea a 2-a. Titularii venitului de incluziune și beneficiarii acestuia	395
Secțiunea a 3-a. Stabilirea cuantumului venitului minim de incluziune	396
§1. Condiții generale	396
§2. Stabilirea cuantumului ajutorului de incluziune	401
§3. Stabilirea cuantumului ajutorului pentru familia cu copii	402
§4. Măsuri pentru situații de dificultate și pentru prevenirea sau reducerea riscului de sărăcie și excluziune socială	403
Secțiunea a 4-a. Acordarea venitului minim de incluziune	407
§1. Condiții generale de acordare și de stabilire a dreptului	407
§2. Obligațiile beneficiarilor	412
§3. Obligațiile autorităților administrației publice locale și ale altor instituții	413
Secțiunea a 5-a. Plata, suspendarea, modificarea și încetarea dreptului la venitul minim de incluziune	415
§1. Plata drepturilor	415
§2. Suspendarea și încetarea dreptului	416
Secțiunea a 6-a. Alte drepturi complementare venitului minim de incluziune	418

§1. Ajutoare pentru asigurarea locuinței.....	418
§2. Ajutorul financiar pentru cheltuielile de înmormântare.....	418
§3. Ajutoare de urgență și ajutoare comunitare	419
Secțiunea a 7-a. Protecția socială a consumatorului vulnerabil de energie	423
Secțiunea a 8-a. Recuperarea sumelor încasate necuvenit	428
Secțiunea a 9-a. Cantinele de ajutor social.....	429
Capitolul XII. Drepturile de asistență socială ale copiilor	432
Secțiunea 1. Prestațiile familiale	432
Secțiunea a 2-a. Reglementări ale Uniunii Europene privind prestațiile familiale	432
Secțiunea a 3-a. Alocațiile de stat pentru copii	434
§1. Prezentare generală.....	434
§2. Titularul dreptului la alocația de stat pentru copii și beneficiarul acesteia	435
§3. Stabilirea și plata alocației de stat pentru copii.....	436
§4. Recuperarea sumelor plătite necuvenit cu titlu de alocație de stat pentru copii	442
§5. Răspunderea juridică	442
Secțiunea a 4-a. Livretul de familie	443
Secțiunea a 5-a. Acordarea unui ajutor financiar familiilor pentru plata serviciilor oferite de bonă	444
Secțiunea a 6-a. Protecția și promovarea drepturilor copilului	447
§1. Aspecte generale.....	447
§2. Beneficiarii dreptului la protecție și persoanele cu responsabilități în domeniu	448
§3. Principiile respectării și garantării drepturilor copilului	449
Secțiunea a 7-a. Drepturile copilului.....	449
§1. Drepturi și libertăți civile.....	449
§2. Mediul familial și îngrijirea alternativă	458
§3. Sănătatea și bunăstarea copilului	461
§4. Educație, activități recreative și culturale	464
Secțiunea a 8-a. Protecția specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinților săi	465
§1. Aspecte generale.....	465
§2. Plasamentul.....	468
§3. Plasamentul în regim de urgență.....	469
§4. Supravegherea specializată.....	471
§5. Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială.....	471
Secțiunea a 9-a. Protecția copiilor solicitanți de azil și protecția copiilor în caz de conflict armat.....	472
Secțiunea a 10-a. Protecția copilului care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal	474
Secțiunea a 11-a. Protecția copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență	475
§1. Protecția copilului împotriva exploatării economice	476

§2. Protecția copilului împotriva consumului de droguri	476
§3. Protecția copilului împotriva abuzului sau neglijenței.....	477
§4. Protecția copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate	479
§5. Protecția copilului împotriva răpirii sau a oricăror forme de traficare.....	482
§6. Protecția copilului împotriva altor forme de exploatare	482
Secțiunea a 12-a. Reguli speciale de procedură	482
Secțiunea a 13-a. Participarea copiilor în procesul decizional.....	484
Secțiunea a 14-a. Răspunderi și sancțiuni	485
Capitolul XIII. Asistența socială a persoanelor vârstnice	491
Secțiunea 1. Generalități	491
Secțiunea a 2-a. Servicii și beneficii sociale	493
§1. Evaluarea situației persoanelor vârstnice care necesită asistență socială.....	493
1.1. Criterii de încadrare în grade de dependență	494
§2. Servicii comunitare pentru persoanele vârstnice	498
§3. Organizarea și funcționarea căminelor pentru persoane vârstnice.....	504
Secțiunea a 3-a. Finanțarea asistenței sociale pentru persoanele vârstnice	504
§1. Finanțarea din fonduri bugetare.....	504
§2. Contribuția persoanelor vârstnice sau a susținătorilor legali ai acestora	506
Secțiunea a 4-a. Procedura de stabilire, suspendare și încetare a drepturilor de asistență socială pentru persoanele vârstnice	507
Secțiunea a 5-a. Răspunderea juridică.....	510
Capitolul XIV. Protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap.....	513
Secțiunea 1. Generalități. Definiție. Principii.....	513
§1. Principiile privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap	516
Secțiunea a 2-a. Drepturile persoanelor cu handicap	517
Secțiunea a 3-a. Servicii și prestații sociale	525
§1. Servicii sociale.....	525
§2. Asistentul personal	526
§3. Asistentul personal profesionist.....	529
§4. Centre pentru persoanele adulte cu handicap	531
§5. Prestații sociale pentru persoanele cu handicap.....	533
§6. Obligațiile persoanelor cu handicap, ale familiei sau reprezentanților legali	535
Secțiunea a 4-a. Accesibilitate	536
Secțiunea a 5-a. Orientare, formare profesională, ocupare și angajare în muncă	540
Secțiunea a 7-a. Încadrarea în grad de handicap	545
Secțiunea a 8-a. Răspunderea juridică.....	551
Capitolul XV. Protecția socială a veteranilor, invalizilor, orfanilor și văduvelor de război.....	558
Secțiunea 1. Protecția veteranilor și a văduvelor de război.....	558

§1. Calitatea de veteran de război și văduvă de război.....	558
§2. Drepturile veteranilor de război și ale văduvelor de război.....	560
§3. Drepturi acordate invalizilor și văduvelor de război potrivit Legii nr. 49/1991	565
§4. Drepturile ce se acordă invalizilor, orfanilor și văduvelor de război potrivit Legii nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R.	566
Secțiunea a 2-a. Recunoașterea meritelor personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații pe teritoriul sau în afara teritoriului statului român și acordarea unor drepturi acestuia, familiei acestuia și urmașilor celui decedat	568
§1. Generalități	568
§2. Acordarea de distincții militare și civile.....	569
§3. Menținerea, încadrarea sau reîncadrarea/reintegrarea în funcții militare sau civile.....	571
§4. Drepturile personalului participant la acțiuni militare, misiuni și operații	572
§5. Participarea la activități festive sau comemorative.....	576
§6. Drepturile urmașilor celor decedați ca urmare a participării la acțiuni militare, misiuni și operații.....	577
Capitolul XVI. Protecția drepturilor persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și a celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.....	579
Capitolul XVII. Protecția drepturilor eroilor-martiri, a persoanelor care au avut un rol determinant pentru victoria revoluției române din decembrie 1989 și luptătorilor participanți la acțiunile desfășurate pentru victoria revoluției române și grija față de urmașii eroilor-martiri, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 și pentru revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului – Lupeni – august 1977.....	586
Secțiunea 1. Revoluția română din decembrie 1989	586
Secțiunea a 2-a. Revolta muncitorească anticomunistă de la Brașov din noiembrie 1987	596
Secțiunea a 3-a. Revolta muncitorească anticomunistă din Valea Jiului – Lupeni – august 1977	599
Bibliografie	603